

ସାଧାରଣ ନାମ
ଧାନର ଆବର୍ତ୍ତ ମାଛି ବା କନ୍ଦା ମାଛି

ବୈଜ୍ଞାନିକ ନାମ

Hydrellia philippina Ferino

ଏହା କ'ଣ କରିଥାଏ :

ଏହି ମାଛି ଆକ୍ରମଣ ଯୋଗୁଁ ପତ୍ରରେ ହଳଦିଆ ଦାଗ, ଠାଏ ଠାଏ ଧଳା ବା ସ୍ୱଚ୍ଛ ଦାଗ ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର କଣାମାନ ଦେଖାଯାଇଥାଏ ।

କୀଟର ଶୁକ୍ର ଏହାର ଟାଣ ମୁନିଆ ମୁହଁ ସାହାଯ୍ୟରେ କଅଁଳୁଥିବା ପତ୍ର ବା ଗଛର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସ୍ଥାନରୁ ଟିସୁକୁ କୋରି ଖାଇଦିଏ । ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ପୁରୁଣା ହୋଇଗଲେ ଏହି କ୍ଷତି ଦୃଶ୍ୟମାନ ହୋଇଥାଏ । ଧାନ ଗଛର ମୂଳରୁ ଗଜୁରି ଆସୁଥିବା ପିଲ ଓ କଅଁଳ ପତ୍ର ଖାଇବାକୁ କୀଟର ଶୁକ୍ର ପସନ୍ଦ କରିଥାଏ । ଏହା

କାହିଁକି ଓ କେଉଁଠି ଘଟିଥାଏ

ଧାନ ଫସଲର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଅବସ୍ଥାରେ ଠିଆପାଣି ରହିବା, ବର୍ଷତମାମ ପୋଷକ ଉଦ୍ଭିଦ ଉପଲବ୍ଧ ହେବା ଓ କଅଁଳ ତଳି ରୋଇବା ଦ୍ୱାରା ଧାନର ଆବର୍ତ୍ତ ମାଛି ବଂଶବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଅନୁକୂଳ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ ।

ଧାନର ଆର୍ବିମାଛି ଅର୍ଦ୍ଧ ଜଳଜ ଅଟେ । ସାଧାରଣତଃ ଏହା ଜଳସେଚିତ ଜମିରେ ଦେଖାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ଧାନ ଗଛର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଅବସ୍ଥାରେ ମଝି ପତ୍ରକୁ ଖାଇଥାଏ । ଦିପ ଜମିରେ ଚାଷ କରାଯାଉଥିବା ଧାନ ଫସଲରେ ଏହା ଦେଖାଯାଇ ନଥାଏ । ସ୍ଥିର ଜଳ ଥିବା ପୋଖରୀ, ନାଳ, ହ୍ରଦ ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନ ଏବଂ ସବୁଜ ଗଛଲତା ଥିବା ସ୍ଥାନରେ ଏହା ବିଶେଷ ଭାବରେ ଦେଖାଯାଏ । ବୁଣାଧାନକୁ ଏହି କୀଟ ପସନ୍ଦ କରି ନଥାଏ । ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ କୀଟ ଦିନ ବେଳା ସକ୍ରିୟ ରହିଥାଏ ଓ ଜଳ ନିକଟରେ ଥିବା ଧାନଗଛର ପତ୍ରରେ ବିଶ୍ରାମ ନେଇଥାଏ । ଏହା ପାଣି ଉପରେ ଭାସେ ବା ଭାସମାନ ଗଛ ଉପରେ ରହିଥାଏ । ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ଏହା ସିଧା ଭାବେ ଉପରକୁ ରହିଥିବା ଗଛରେ ଲାଖି ରହିଯାଏ । ଏହା ବହଳିଆ ଫସଲ କିଅରାକୁ ପସନ୍ଦ କରେ ଓ ତଳି ପଟାଳି ଚାରିପାଖରେ ଥିବା ଠିଆପାଣି ପ୍ରତି ଆକର୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ । ନୂଆକରି ୧୦-୧୨ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଶୁକ୍ରର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକାଶ ଘଟିଥାଏ । ଖାଦ୍ୟ ଗ୍ରହଣ ସ୍ଥାନ ବାହାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୃଦ୍ଧିପ୍ରାପ୍ତ କୀଟରୁ ପୁ୍ୟପା ହୋଇଥାଏ ।

କିପରି ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବ

- ଧଳା ବା ସ୍ୱଚ୍ଛ ଦାଗ
- କୀଟା ମୁନ ପରି କ୍ଷୁଦ୍ର କଣା
- ପବନ ଦ୍ୱାରା ସହଜରେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ପତ୍ର
- ନଷ୍ଟଭୁଷ୍ଟ ପତ୍ର
- କଅଁଳ ପତ୍ରର ଭିତର ପାଖ ପାରରେ ସ୍ୱଚ୍ଛ ବା ହଳଦିଆ ଦାଗ
- ଗଛ ରୁଗୁଡ଼ିଆ ପଡ଼ିବା
- ପିଲ ସଂଖ୍ୟା ହ୍ରାସ

କୀଟର ଉପସ୍ଥିତିକୁ ତଦାରଖ କରନ୍ତୁ :

- ପତ୍ର ଉପରେ ଲମ୍ବାଳିଆ, ଧଳା ଅଣ୍ଡା ଲାଗିଥିବା
- ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକଶିତ ହୋଇ ନଥିବା ପତ୍ରର ଟିସୁକୁ ସ୍ୱଚ୍ଛରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପାତାଭ ରଙ୍ଗର ଗୋଡ଼ ବିହୀନ ଶୁକ୍ର ଖାଉଥିବା
- ଧାନ ଗଛର ମୂଳ ଭାଗରେ ନୂଆକରି ଗଜୁରି ଆସୁଥିବା ପିଲର ନୂତନ ପତ୍ରକୁ ହଳଦିଆ ଶୁକ୍ର ଖାଇବା

କିପରି ପରିଚାଳନା କରାଯିବ

ଧାନର ଆବର୍ତ୍ତ ମାଛି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ଚାଷ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନାୟ କୌଣସି ଉପାୟ ନାହିଁ ।

- କୀଟର ଅଣ୍ଡା ଓ ଶୁକ୍ରକୁ କ୍ଷୁଦ୍ର ବିରୁଦ୍ଧି ଖାଇଥାଏ । ତେଲିକୋପୋଡିଡ ମାଛି ଅଣ୍ଡା ଖାଇଥାଏ ଏବଂ ଏଫିଡିଡ ମାଛି ଓ ବୁଡିଆଣା ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ କୀଟକୁ ଖାଇଥାନ୍ତି ।
- ଧାନର ଆବର୍ତ୍ତ ମାଛି ଦ୍ୱାରା ହେଉଥିବା କ୍ଷତିକୁ ଧାନଗଛ ଭରଣା କରିପାରେ । ସାଧାରଣତଃ ସର୍ବାଧିକ ପିଲ ହେବା ଅବସ୍ଥାରେ ଏହି ଲକ୍ଷଣମାନ ଅବଲୋକିତ ହୋଇଯାଏ ।
- ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୧୮.୭୫ କି.ଗ୍ରା. କାରଟାପ ହାଇଡ୍ରୋକ୍ଲୋରାଇଡ୍ ୪୫% ଡବଲ୍‌ଜି ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଦେଖନ୍ତୁ :

ଧାନ ଫସଲ ପଛତି ଆଧାରିତ ଜ୍ଞାନ ଭଣ୍ଡାର www.rkbodisha.in

ଆବର୍ତ୍ତ ମାଛି ଆକ୍ରମଣର ଲକ୍ଷଣ

ଶୁକ୍ର

ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଆବର୍ତ୍ତ ମାଛି

ଧାନ ଉପର ପକ୍ଷ

ଓଡ଼ିଶାରେ ଧାନ ଆଧାରିତ ଫସଲ ପଛତିର ଉପାଦାନିତା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ କୃଷକଙ୍କ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି

Website: www.rkbodisha.in , Email: contact@rkbodisha.in

